

Antibiotica-aanpak in veehouderij

Edith Schippers zowel blij als bezorgd

De afgelopen jaren zijn er grote stappen gezet voor het verminderen van het antibioticagebruik. Maar daarmee is de veehouderij er nog niet, vindt minister Edith Schippers van Volksgezondheid. Dat zei Schippers afgelopen maand op het jaarcongres van de KNMvD, de beroepsvereniging van dierenartsen.

Edith Schippers vindt het volkomen vanzelfsprekend dat een minister van Volksgezondheid zich uitsprekt over het antibioticagebruik in de veehouderij. “De humane artsen en dierenartsen hebben een groot gemeenschappelijk belang: de aanpak van antibioticaresistentie.” Volgens Schippers is de antibioticaresistentie de grootste bedreiging van de volksgezondheid, in Nederland en wereldwijd, humaan en bij dieren. “Te veel

voor te stellen dat je zo ziek bent. En dat er dan nog maar één middel is dat je leven kan redden. En dat we daar dan zulke risico's mee nemen door het in te zetten in de veehouderij. Ik vind dat onacceptabel.” Schippers heeft meer voorbeelden: “Vrouwen met een blaasontsteking die doodziek worden door een resistente E. coli-bacterie met het ESBL-enzym, ongevoelig voor amoxicilline. Vrouwen die voorheen met een kuurtje naar huis konden, belanden

we doen met die patiënten?” Schippers weet dat er momenteel volop discussie is over hoe het nu precies zit met de overdracht van resistente bacteriën tussen dieren en mensen. “Maar laten we ons daar nu niet achter verschuilen. Want het maakt mij eerlijk gezegd niet uit hoe die resistente bacteriën tot ons komen. Via de ziekenhuizen, via het milieu, uit het buitenland of via de veehouderij”, aldus de minister.

Blij met aanpak veehouderij

Antibioticaresistentie kost alleen al in Europa elk jaar 25.000 mensen het leven. En het gaat om 1,5 miljard aan vermijdbare kosten omdat mensen lang in het ziekenhuis moeten blijven, omdat ze niet kunnen werken of complicaties krijgen. “Er is maar één weg en dat is minder voorschrijven en zorgvuldiger voorschrijven, en vooral: infecties voorkomen.” Schippers is dan ook blij dat veehouders en dierenartsen hun verantwoordelijkheid hebben opgepakt. Inmiddels is een reductie van 56 procent bereikt ten opzichte van 2009 en dat is een heel mooi resultaat. Schippers spreekt dan ook haar complimenten uit voor deze enorme prestatie. 70 procent reductie voor eind 2015 is de volgende stap. Schippers: “Dat is een doelstelling waar ik u aan zal houden. En bereidt u zich er maar vast op voor, daar-

mee houdt het niet op. Want ik vind de cijfers nog steeds alarmerend. Van alle E. coli bij dieren die we op ons bord krijgen, is 37 procent resistent tegen eerstekeuzemiddelen. In kippen, varkens en koeien worden bovendien steeds vaker E. coli-bacteriën aangetroffen die van die beruchte ESBL's produceren; dit zijn enzymen die antibiotica kunnen afbreken.” De toename van ESBL's zal moeten worden gestopt. Het terugdringen van resistenties vergt een forse inspanning van veehouders en dierenartsen. “U zult er hard aan moeten gaan trekken. Het laaghangende fruit is geplukt. Nu is het tijd voor echte verandering: nog veel minder voorschrijven én infecties voorkomen en zo het antibioticagebruik verder terugdringen”, aldus de minister van Volksgezondheid.

Hoopvolle resultaten

Volgens Schippers kunnen veebedrijven toe met veel minder antibiotica. “Het innovatieplatform Antibioticavrije Ketens heeft laten zien dat er goede voorbeelden zijn, er zijn varkensbedrijven die vrijwel zonder antibiotica werken. Het is ontzettend belangrijk dat die lessen worden gedeeld met collega-veeouders en dierenartsen”, zo hield de minister haar gehoor voor. “De ontdekking van antibiotica was de grootste doorbraak in de medische geschiedenis. Miljoenen mensen danken daar hun leven aan. Als antibiotica hun werking verliezen, wordt dat de grootste ramp in de medische geschiedenis. Miljoenen mensen lopen dan gevaar. Alleen samen kunnen we dat gevaar afwenden. Uw rol is daarbij van groot belang”, aldus Schippers richting de veehouders en hun dierenartsen. §

Edith Schippers, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, sprak zich uit over de antibioticumaanpak in de veehouderij. FOTO: RIJKSOVERHEID

‘Het wordt nu tijd om infecties te voorkomen in de veehouderij’

gebruik of onzorgvuldig gebruik, het gevolg is dramatisch. U herinnert zich ongetwijfeld de uitbraak van een resistente klebsiella in het Maasstad Ziekenhuis in Rotterdam. Vierduizend mensen hebben daaraan blootgestaan. Meer dan honderd mensen werden besmet. Drie patiënten overleden als direct gevolg van die besmetting. Artsen in het Maasstad hebben gelukkig vele anderen kunnen behandelen met een laatste redmiddel: colistine. Colistine wordt nog steeds gebruikt in de veehouderij”, aldus Schippers. “Probeer u zich eens

nu in het ziekenhuis en moeten aan het infuus. Volgens het RIVM is in elk geval één vrouw aan zo'n blaasontsteking overleden. Een ander heeft het op het nippertje gered. Wereldwijd zien we wat de ultieme consequentie is van kwistig antibioticagebruik. Binnen afzienbare tijd zullen we in Nederland patiënten hebben met onbehandelbare tbc, afkomstig uit landen als India en Rusland. Onbehandelbaar én besmettelijk. De bacteriën zijn niet alleen multi-resistent, ze zijn niet alleen extreem resistent, ze zijn totaal resistent! Wat gaan